

ಅಂಶ - 20 ಅನುವಾದ

ವಿಷಯಕ್ರಮ

20.0 ಉದ್ದೇಶ

20.1 ಪೀಠಿಕೆ

20.2 ಅನುವಾದದ ವ್ಯಾಖ್ಯೆ

20.3 ಅನುವಾದದ ಪ್ರಕಾರಗಳು

20.3.1 ಶಬ್ದಾನುವಾದ

20.3.2 ಸಂಗ್ರಹಾನುವಾದ

20.3.3 ವಿಸ್ತರಣೆ

20.3.4 ಭಾವಾನುವಾದ

20.3.5 ರೂಪಾಂತರ

20.3.6 ಅಂಶಿಕ ಅನುವಾದ

20.4 ಅನುವಾದದ ಪ್ರಭೇದಗಳು

20.4.1 ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯಾನುವಾದ

ಅಭ್ಯಾಸ - 1

20.3.2 ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯಾನುವಾದ

ಅಭ್ಯಾಸ - 2

20.3.3 ಸ್ಮರಣ ಸಾಹಿತ್ಯಾನುವಾದ

ಅಭ್ಯಾಸ - 3

20.5 ಅನುವಾದಕ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು

ಅಭ್ಯಾಸ - 4

20.6 ಸಾರಾಂಶ

ಅಭ್ಯಾಸಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳು

;

20.0 ಉದ್ದೇಶ

- ಈ ಅಂಶದಿಂದ ಅನುವಾದವೆಂದರೇನು ಎಂದು ತಿಳಿಯುವಿರಿ.
- ಅನುವಾದಗಳ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಿರಿ.
- ಅನುವಾದ ಕಲೆ ಕಷ್ಟವಾದರೂ ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದು ಎಂಬ ವಿಶ್ವಾಸ ಹೊಂದುವಿರಿ.
- ಗದ್ಯ ಪದ್ಯಗಳ ಅನುವಾದದ ವೈಖರಿಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಿರಿ.
- ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಪದಗಳ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಿರಿ.
- ಅನುವಾದಕ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡುವಿರಿ.

20.1 ಪೀಠಿಕೆ

ಒಂದು ಭಾಷೆಯ ಅರ್ಥವತ್ತಾದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಷೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವುದೇ ಅನುವಾದ. ಇದನ್ನು ಕೆಲವರು ಭಾಷಾಂತರವೆಂದು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ತರ್ಜುಮೆ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಭಾಷಾಂತರವೆಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರುವ ಬರಹ ಅಥವಾ ಮಾತನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಾದರಪಡಿಸುವುದು ಎಂದರ್ಥ. ಇದನ್ನೇ ಭಾಷೆಯ ಅಂತರ ಎಂದು ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಭಾಷೆಯೊಂದರ ಬರಹ ಅಥವಾ ಮಾತು ಏನನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಷೆಯವರು ತಿಳಿಯುವ ಅಗತ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಅನುವಾದ ಅಥವಾ ಭಾಷಾಂತರದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಭಾಷೆಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಭಾಷೆಯವರು ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅರಿಯಲು ಅನುವಾದದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಅಮೇರಿಕಾ, ರಷ್ಯಾ, ಜರ್ಮನ್, ಜಪಾನ್, ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪ್ರಗತಿ, ವ್ಯವಹಾರ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಅರಿಯಲು ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ರಶಿಯನ್, ಜರ್ಮನ್, ಜಪಾನೀಸ್, ಫ್ರೆಂಚ್ ಮುಂತಾದ ಭಾಷೆಗಳ ಅನುವಾದವನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅನುವಾದ ಆಧುನಿಕ ಬದುಕಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ ಮತ್ತು ಉಪಯುಕ್ತತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಜ್ಞಾನ ಶಾಖೆಯಾಗಿದೆ.

ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಎರಡು ಪ್ರಕಾರಗಳಿವೆ. ಒಂದನೆಯ ಪ್ರಕಾರ, ಒಂದು ಭಾಷೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸುವುದು. ಅಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳ ನಡುವೆ ಅನುವಾದ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ Interlingual translation ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸುವುದು, ಅಥವಾ ಹಿಂದಿಯಿಂದ ತೆಲುಗಿಗೆ ಅನುವಾದಿಸುವುದು. ಎರಡನೆಯ ಪ್ರಕಾರವೆಂದರೆ, ಒಂದೇ ಭಾಷೆಯ ಒಂದು ಹಂತದಿಂದ ಅದೇ ಭಾಷೆಯ ಮತ್ತೊಂದು ಹಂತಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸುವುದು. ಇದನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ Intra-lingual translation ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹಳಗನ್ನಡದಿಂದ ಹೊಸಗನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡುವುದು ಹಳಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಭಾಷೆ, ಈಗಿರುವ ಹೊಸಗನ್ನಡದ ಭಾಷೆಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಹಳಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ಹೊಸಗನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅನುವಾದ ಕ್ರಿಯೆ ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳ ನಡುವೆ ನಡೆಯದೆ ಒಂದೇ ಭಾಷೆಯ ಎರಡು ಘಟ್ಟಗಳ ನಡುವೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

20.2 ಅನುವಾದದ ವ್ಯಾಖ್ಯೆ

ಅನುವಾದವೆಂದರೆ ಕ್ಯಾಟ್‌ಫರ್ಡ್‌ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ 'ಮೂಲ ಭಾಷೆಯ ಪಠ್ಯ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಉದ್ದಿಷ್ಟ ಭಾಷೆಯ ಪಠ್ಯಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು.' ಅಂದರೆ ಅನುವಾದ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೂಲ ಭಾಷೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಮೂಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕೃತಿಯನ್ನು ಯಾವ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವಿದೆಯೋ ಅದನ್ನೇ ಉದ್ದಿಷ್ಟ ಭಾಷೆ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮೂಲ ಭಾಷೆಯ ಪಠ್ಯಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಉದ್ದಿಷ್ಟ ಭಾಷೆಯ ಪಠ್ಯಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದೆಂದರೆ, ಸಂವಾದಿ ಪದಗಳ ಬಳಕೆಯ ಮೂಲಕ ಪಠ್ಯಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು. ಅಂದರೆ ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳ ನಡುವೆ ಸಾಮ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು. ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಸಮಾನಾಂಶಗಳಿದ್ದರೂ ಭಿನ್ನತೆ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳ ನಡುವೆ ಸಮಾನತೆ ಹೆಚ್ಚಿದಷ್ಟು ಸಂವಾದಿ ಪದ (Equivalent) ಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಕ್ರಿಯೆ ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ ಅಂತೆಯೇ ಭಿನ್ನತೆ ಅಧಿಕವಾದಷ್ಟು ಅನುವಾದ ಕಾರ್ಯ ಜಟಿಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅನುವಾದ ರೀತಿಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಸಂವಾದಿ ಪದಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಕ್ರಿಯೆ ಭಿನ್ನವಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ ಸಂವಾದಿ ಪದಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಕ್ರಿಯೆ ಕಠಿಣವೆನಿಸದಿದ್ದರೂ ಸೃಜನಶೀಲ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಠಿಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಸೃಜನಶೀಲ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೃಜನಗೊಂಡ ಪಠ್ಯವನ್ನು ಸಂವಾದಿ ಪದಗಳ ಮೂಲಕ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಷೆಗೆ ರೂಪಾಂತರಗೊಳಿಸುವಾಗ ಅನೇಕ ಅಂಶಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗುತ್ತವೆ.

20.3 ಅನುವಾದ ಪ್ರಕಾರಗಳು

ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ
 ಶಬ್ದಾನುವಾದ (Word by word translation),
 ಸಂಗ್ರಹಾನುವಾದ (Epitome),
 ಭಾವಾನುವಾದ (Para-phrasing),
 ವಿಸ್ತರಣೆ (Expansion),

20.3.1 ಶಬ್ದಾನುವಾದ

ಮೂಲ ಭಾಷೆಯ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಬೇಕಾದ ಭಾಷೆಯ ಸಂವಾದಿ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಇಡುವುದನ್ನೇ ಶಬ್ದಾನುವಾದ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಶಬ್ದಶ: ಅನುವಾದ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಎಲ್ಲ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶಬ್ದಾನುವಾದ ಸರಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅನುವಾದಕ ಹೇಗೆ ಅನುವಾದಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

'Water board' ಎಂಬ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ರೂಪವನ್ನು ಶಬ್ದಶ: ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿದಾಗ 'ನೀರಿನ ಹಲಗೆ'ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ 'ನೀರಿನ' ಎಂಬ ಅರ್ಥದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನ ರೂಪದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಬಿಂಬಿಸಲು ಸೋಲುತ್ತದೆ. 'Water board' ಎಂಬ ರೂಪ 'ಜಲಮಂಡಳಿ' ಎಂದು ಅನುವಾದಗೊಂಡಾಗ ಮಾತ್ರ ಅದು ಸರಿಯಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಕನ್ನಡದಿಂದ ಇಂಗ್ಲೀಷಿಗೆ 'ಕರಿಮಣಿ' ಎಂಬ ರೂಪವನ್ನು black beed ಎಂದು ಅನುವಾದಿಸಿದಾಗ ಅದು ತನ್ನ ಮೂಲಾರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡಲು ಸೋಲುತ್ತದೆ. ಕರಿಮಣಿ ಎಂದರೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಒಂದು ಪದದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ವಿವರವಾಗಿ ವಿವರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. boy fell in the well 'ಹುಡುಗ ಬಿದ್ದ ಒಳಗೆ ಬಾವಿ' ಎಂದರೆ ಏನೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹುಡುಗ ಬಾವಿಯೊಳಗೆ ಬಿದ್ದ ಎಂಬುದು ಆ ವಾಕ್ಯದ ಅರ್ಥ. ಶಬ್ದಶ: ಅನುವಾದ ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಸರಿಯಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ.

20.3.2 ಸಂಗ್ರಾಹನುವಾದ

ಮೂಲ ಪಠ್ಯದ ಆಶಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಸಾರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಸಂಗ್ರಾಹನುವಾದ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಪಠ್ಯಸಾಮಗ್ರಿ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ವಿವರಣೆಯನ್ನೊಳಗೊಂಡು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದರ ಮುಖ್ಯ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದನ್ನೇ ಸಂಗ್ರಾಹನುವಾದ (epitome) ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮೂಲಕೃತಿ ಸುಧೀರ್ಘವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಅಷ್ಟು ವಿವರವಾಗಿ ಅನುವಾದಿಸುವುದು ಅನವಶ್ಯಕವೆಂದು ಅನುವಾದಕ ಆರಿತಾಗ ಈ ರೀತಿಯ ಸಂಗ್ರಾಹನುವಾದದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ತಲೆದೋರುತ್ತದೆ. ಮೂಲ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ವಿವರಣೆ ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ ಅನಗತ್ಯವೆನಿಸಿದಾಗ ಅದರ ಸಂಗ್ರಹ ರೂಪವನ್ನು ಅನುವಾದಕ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ.

20.3.3 ವಿಸ್ತರಣೆ

ಮೂಲ ಪಠ್ಯದ ಆಶಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಪಷ್ಟಗೊಳಿಸಲು ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಭಾವಗೊಳಿಸಲು ಅನುವಾದಕ ಹೆಚ್ಚು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೂಲಪಠ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಅನುವಾದ ಹೆಚ್ಚು ವಿಸ್ತೃತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಂಗ್ರಾಹನುವಾದದಲ್ಲಿ ಪಠ್ಯವನ್ನು ಸಂಕ್ಷೇಪಿಸಿ ಹೇಳಿದರೆ, ವಿಸ್ತರಣೆಯಲ್ಲಿ ಪಠ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ವಿಸ್ತಾರಗೊಳಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದು ಮೂಲಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ, ಕಡಿಮೆ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಅನ್ಯಭಾಷೆಗೆ ತರುವಾಗ ತೀರನಷ್ಟು ಎನಿಸಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ವಿವರಿಸಿದರೆ ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ಅನುವಾದಕ ಬಯಸಿದರೆ ಆಗ ಅದು ವಿಸ್ತರಣೆಗೊಂಡು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಈ ರೀತಿಯ ವಿಸ್ತರಣೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವಂತಹ ವಿಶೇಷ ಪದಗಳು ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. 'ಕಾಯಕ' ಎಂಬ ವೀರಶೈವ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಪದವನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿಗೆ ಅನುವಾದಿಸುವಾಗ ವಿಸ್ತರಣೆ (Expansion) ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯುಕ್ತ.

20.3.4 ಭಾವಾನುವಾದ

ಭಾವಾನುವಾದದಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಕ ಮೂಲವಸ್ತುವಿನ ಆತ್ಮದ ಕಡೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತಾನೆ. ಒಂದು ಮೂಲಕೃತಿ ಅನುವಾದಕ್ಕೆ ನಿಲುಕದಿರುವಾಗ, ಅದರ ಭಾಷಾರಚನೆಯ ವಿಶಿಷ್ಟತೆ, ಅನುವಾದಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಭಾಷಾ ರಚನೆಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುವಾಗ, ಮೂಲಕೃತಿಯ ಸೊಬಗನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸಲು ಅನುವಾದಕ ಬಳಸುವ ತಂತ್ರವೆಂದರೆ ಭಾವಾನುವಾದ (Paraphrasing). ಮೂಲದ ಕೃತಿಯ ಭಾವವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಗಮನ ದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಮೂಲದ ವಿವೇಚನೆಯನ್ನು ಅನ್ಯಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಗ್ಗಿಬಹುದು, ಇಲ್ಲವೇ ಕುಗ್ಗಿಸಲೂ ಬಹುದು. ಮೂಲಕೃತಿಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ತಂತ್ರಬದಲಾದಾಗ ಅದಕ್ಕನುಸರಿಸಿ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು ಇಲ್ಲವೆ ಅದನ್ನು ವಿಸ್ತಾರಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಮೂಲಕೃತಿಯ ಕಥಾವಸ್ತು ಪಾತ್ರ ಚಿತ್ರಣ, ಪಾತ್ರಗಳ ಹೆಸರು ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಭಿನ್ನತೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಭಾವಾನುವಾದ ಹೆಚ್ಚು ಸರಿಹೊಂದುವುದು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಕೃತಿಗಳಿಗಿಂತ ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಕೃತಿಗಳಿಗೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಕಲ್ಪನಾವಿಲಾಸ ಮತ್ತು ಭಾವಪೂರ್ಣತೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಭಾವಾನುವಾದದಲ್ಲಿಯೂ ಮೂಲ ಕೃತಿಯ ರಚನೆಯಂತೆ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಸೃಜನಶೀಲತೆ, ಕಲ್ಪನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಭಾವಾನುವಾದ ಮಾಡುವ ಅನುವಾದಕನಿಗೆ ತನ್ನ ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಬಡಗೊಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಭಾವಾನುವಾದವು ಅನುವಾದಕನ ಸ್ವಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕುವೆಂಪುರವರು Robert Browning ನ The pied

piper of Hamlin ಕವಿತೆಯನ್ನು 'ಬೊಮ್ಮನ ಹಳ್ಳಿಯ ಕಿಂದರ ಜೋಗಿ' ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನಿಟ್ಟು ಭಾವಾನುವಾದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಂತೆಯೇ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮೂಡಿ ಬಂದಿರುವುದು, ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆ ಹಾಗೂ ಅನುವಾದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀಯವರ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಗೀತೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಭಾವಾನುವಾದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

20.3.5 ರೂಪಾಂತರ

ಅನುವಾದದ ಒಂದು ಪ್ರಕಾರವಾದ ರೂಪಾಂತರ (Adaptation) ಹೆಸರೇ ಹೇಳುವಂತೆ ಮೂಲಕೃತಿಯನ್ನು ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಭಾಷೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಮೂಡಿ ಬಂದ ಸಾಹಿತ್ಯಕೃತಿಯನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಷೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ, ಆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಸರಿಹೊಂದುವಂತೆ ಅಳವಡಿಸಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸತೊಡಗಿದಾಗ ಮೂಲಕೃತಿಯಲ್ಲಿನ ಹೆಸರುಗಳು ಬದಲಾಗಬಹುದು, ಕಥಾವಸ್ತುವಿನಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗಬಹುದು. ಕಾಲ, ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗಬಹುದು, ಇಲ್ಲವೇ ಮೂಲಕೃತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಹೊಸ ಅಂಶ ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗಬಹುದು, ಹೀಗೆ ರೂಪಾಂತರಗೊಳಿಸುವ ಕ್ರಿಯೆ ಇತರ ಅನುವಾದ ಪ್ರಕಾರಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಲು ಅನುವಾದಕನಿಗೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅನುವಾದಿತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗಾಗಿ ಕೃತಿರಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಮೂಲದ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೇ ಕೃತಿಯನ್ನೊದಗಿಸಿದರೆ, ಅದು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಮಾಡದಿರಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಕೃತಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ತನಗೆ ಸರಿಹೊಂದುವಂತಹ ಸ್ಥಳ, ಪಾತ್ರದ ಹೆಸರು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ತಕ್ಕಂತೆ ಅಳವಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಪುನರಚಿಸಿದ ಕೃತಿಯನ್ನೇ ರೂಪಾಂತರ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕುವೆಂಪುರವರ ಶೇಕ್ಸ್ಪಿಯರನ Hamlet ನಾಟಕವನ್ನು 'ರಕ್ತಾಕ್ಷಿ'ಯನ್ನಾಗಿ Tempest ನಾಟಕವನ್ನು 'ಬಿರುಗಾಳಿ' ಯಾಗಿ ರೂಪಾಂತರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕುವೆಂಪು ಅಲ್ಲದೆ ಬಸವಪ್ಪ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು, ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ ಮುಂತಾದವರು ಗ್ರೀಕ್ ಹಾಗೂ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಜಾಯಮಾನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ರೂಪಾಂತರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

20.3.6 ಆಂಶಿಕ ಅನುವಾದ

ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಕೆಲವು ಪ್ರಾರಂಭಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಲು ಬಾರದಿದ್ದಾಗ, ಅಥವಾ ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಅನುವಾದಿಸಿದರೆ ಅದರ ಸೊಗಸು ಕೆಡಬಹುದೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಅದನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಇಟ್ಟು ಉಳಿದುದನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿದರೆ ಅದು ಆಂಶಿಕ ಅನುವಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಸಲ 'ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಅನೇಕರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹದನ್ನೇ ಆಂಶಿಕ ಅನುವಾದ (Partial translation) ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

20.4 ಅನುವಾದದ ಪ್ರಭೇದಗಳು

ಅನುವಾದದ ಭಿನ್ನ ರೀತಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ, ಅನುವಾದದ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಈ ಮೊದಲು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅನುವಾದದ ವಸ್ತುವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅನುವಾದದ ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲವರು ಅನುವಾದದ ಮೂರು ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ.

1. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯಾನುವಾದ (Translation of Scientific Literature)
2. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯಾನುವಾದ (Translation of Social Science)
3. ಸೃಜನ ಸಾಹಿತ್ಯಾನುವಾದ (Translation of Acothetic Literature)

20.4.1 ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯಾನುವಾದ

ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ ಮೂಲಕೃತಿಯ ಶಬ್ದಗಳ ಯಥಾವತ್ ಅನುವಾದಕ್ಕಿಂತ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಇಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಗಿಂತ ವಿಷಯದ ಸಮರ್ಥ ಜ್ಞಾನ ಹೆಚ್ಚು ಅವಶ್ಯಕ. ಅಲ್ಲದೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕೃತಿಗಳ ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ತಂತ್ರ ಮತ್ತು ಶೈಲಿ ಇತರ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಕೃತಿಗಳ ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ತಂತ್ರ ಮತ್ತು ಶೈಲಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ ಅನುಭವ ಗಮ್ಯ ವಸ್ತುವನ್ನು ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಿ ನೋಡಬಹುದಾದ ಪದಗಳ ಮೂಲಕ ಆದಷ್ಟು ಖಚಿತವಾಗಿ, ಸರಳವಾಗಿ, ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯಾನುವಾದದ ಮೂರು ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ.

1. ಅನುವಾದ ಮಾಡುವ ವಿಷಯದ ಅಂತರಾಳದ ಸ್ಪಷ್ಟ ತಿಳುವಳಿಕೆ.
2. ಮೂಲಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲವೆಡೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗದಿದ್ದರೂ, ಅದರ ಸಾರವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ.
3. ಸರಳ ಹಾಗೂ ನೇರವಾದ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿವೇಚಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ.

ಈ ಮೂರು ಅಂಶಗಳು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅನುವಾದಕನಿರಬೇಕಾದ ಗುಣಗಳು. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅನುವಾದ ಮಾಡುವಾಗ ತಲೆದೋರುವ ಮುಖ್ಯ ತೊಡಕೆಂದರೆ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ. ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಬೇಕಾದಾಗ, ಮೂಲ ಪದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆ Acid ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ 'ಆಮ್ಲ' ಎಂಬ ಪದ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೊಂದುತ್ತದೆ. Atmosphere ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ 'ವಾತಾವರಣ' ಎಂಬ ಕನ್ನಡ ಶಬ್ದ ಸರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಸಲ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪದ ದೊರೆಯದಿದ್ದಾಗ ಅದೇ ಪದವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಅದು ಅನುವಾದವಾಗುವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಚಲಾವಣೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ towel, fan ಇತ್ಯಾದಿ ಪದಗಳು. ಕೆಲವು ಸಲ ಮೂಲ ಪದವನ್ನು ಅನುವಾದಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಹೊಸ ರೂಪವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ X-Ray 'ಕ್ಷ ಕಿರಣ', Cold-war 'ಶೀತಲ ಯುದ್ಧ' ಇತ್ಯಾದಿ.

ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ಹೇಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ Prof. Einis ಅವರು ಬರೆದ Tuberculosis ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಡಾ.ಪಿ.ಎಸ್. ಶಂಕರ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪಠ್ಯದ ಭಾಗ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

'ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪಠ್ಯ'

Mycrobacterium tuberculosis is an obligate aerob widespread in human communities, breeding and surviving for long periods in dark and damp places. In direct sunlight, however, the bacteria perish in a matter of several hours. According to Koch, the bacilli are 5 times longer than they are wide, Varying from 0.0015 to 0.0035 mm (1/4 to 1/2 of the diameter of an erythrocyte) In sputum samples they are found either as solitary specimens, or in clusters. The bacilli reproduce by transverse fission, forming peculiar cords in solid media'.

— 'Tuber Culosis' — Prof. Einis.

ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ

ಕ್ರಿಯಾಣು ಆಮ್ಲಜನಕದ ಮೇಲೆ ಜೀವಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಮಾನವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅದು ವಿಪುಲವಾಗಿ ಹರಡಿವೆ. ಕತ್ತಲು ಮತ್ತು ತೇವದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘಾವಧಿಕಾಲ ಜೀವಿಸಿ ವಂಶವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ತೋರ್ಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಆದರೂ ಜೀವಾಣುಗಳು ಸೂರ್ಯ ಪ್ರಕಾಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೇ ಘಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾಶ ಹೊಂದುತ್ತವೆ. ಕಾಕರ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಜೀವಾಣುಗಳು ಅಗಲಕ್ಕಿಂತ 5 ಪಟ್ಟು ಉದ್ದವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಅಳತೆ 0.0015 ರಿಂದ 0.0035 ಮಿ.ಮಿ. ವರೆಗೆ ಇರಬಹುದು. (ಕೆಂಪು ರಕ್ತಕಣದ ಕಾಲು ಅಥವಾ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ವ್ಯಾಸ). ಕಫದಲ್ಲಿ ಅವು ವಿರಳವಾಗಿ ಅಥವಾ ಗುಂಪಾಗಿ ಗೋಚರಿಸುತ್ತವೆ. ಜೀವಾಣುಗಳು ವೃದ್ಧಿಗೊಳ್ಳುವಾಗ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಿರುಕಾಗಿ ಎರಡಾಗುತ್ತವೆ. ಆಗ ಘನೀಭೂತ ಸಾರ ದ್ರವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಎಳೆಗಳ ಹುರಿಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತವೆ.'

— ಡಾ.ಪಿ.ಎಸ್. ಶಂಕರ.

ಅಭ್ಯಾಸ - 1

ಕೆಳಗೆ ಕೆಲವು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

1. breeding	5. Very throcyte
2. damp places	6. Sputum
3. bacilli	7. Peculiar cordo
4. diameter	8. solid media

ಇವು ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕನ್ನಡ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸಿರಿ.

1. ಜೀವಾಣುಗಳು	5. ಎಳೆಗಳ ಹುರಿ
2. ಬಂಶವೃದ್ಧಿ	6. ತೇವದ ಪ್ರದೇಶ
3. ಕಫ	7. ವ್ಯಾಸ
4. ಕೆಂಪು ರಕ್ತಕಣ	ಘನೀಭೂತ ಸಾರ ದ್ರವ್ಯ

20.4.2 ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯಾನುವಾದ

ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯಾನುವಾದದ ರೀತಿ ಕೂಡ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯಾನುವಾದದ ರೀತಿಯಂತೆಯೇ ಕಂಡು ಬಂದರೂ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ರೀತಿ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಆಚರಣೆ ಹಾಗೂ ಬದುಕನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಗಳು ವಿಜ್ಞಾನದಂತೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿರದೆ ಪ್ರದೇಶ, ಪರಿಸರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದುಕಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪದಗಳ ಅರ್ಥ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ರಾಜಕೀಯ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಮಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವ Democracy ಎನ್ನುವ ಪದ ಭಾರತದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಅರ್ಥವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಚೈನಾ, ರಷ್ಯಾ ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಅದೇ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆಯಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಿರುವ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ಚೌಕಟ್ಟುಗಳ ನಡುವೆ ಈ ಪದದ ಅರ್ಥ ನಿಷ್ಪನ್ನವಾಗುವುದರಿಂದ ಒಂದೇ ಪದವಿದ್ದರೂ ಸಹ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯದೆ ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸರಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಭಿನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಕೆಲವು ಸಲ ಒಂದು ಪದದ ಸಂವಾದಿ ಪದ ಇತರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯದಿರಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ವೀರಶೈವ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿರುವ ಬಯಲು, ಶೂನ್ಯ ಎಂಬ ಪದಗಳು ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಸಂವಾದಿ ಅರ್ಥ ಬರುವಂತಹ ರೂಪವನ್ನು ಪಡೆಯಲಾರವು. ಕೆಲವು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯಾನುವಾದ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ನಿಖರತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯತೊಡಗಿದೆ. ಮೂಲಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುವ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿ ಬಾರದಂತೆ, ವಸ್ತು ನಿಷ್ಠವಾಗಿ ಅನುವಾದಿಸಲು ಬರುವಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸರಳವಾಗಿ, ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಕೂಡ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಪಾರಿಭಾಷಿಕತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವ ಆಕೃತಿಮಾಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ತತ್ವವೊಂದನ್ನು ಯೂಜಿನ್ ನೈಡಾರವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಅದರ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪಠ್ಯ

Forms which have a common semantic distinctiveness and an identical phonemic form in all their occurrences constitute a single morpheme.

ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ

ತಾವು ಬರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಧ್ವನಿಮಾ ರೂಪವನ್ನು ಪಡೆದ ರೂಪಗಳು ಒಂದೇ ಆಕೃತಿಮಾ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿತವಾಗುತ್ತವೆ.

ಮೇಲಿನ ಪಠ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ.

Forms	= ರೂಪಗಳು
Semantic distinctiveness	= ಅರ್ಥವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ
Identical Phonemic form	= ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಧ್ವನಿಮಾರೂಪ
morphem	= ಆಕೃತಿಮಾ

ಸೂಚನೆ :

ಮೇಲಿನ ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ವಾಕ್ಯಗಳು ಹೇಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿವೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ.

ಅನುವಾದ ಹೆಚ್ಚು ಪಾರಿಭಾಷಿಕತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸೂತ್ರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಯಂತೆ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನೂ ಗಮನಿಸಿರಿ.

ಶಾಸ್ತ್ರರೂಪದ ಬರಹದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆ ಹೇಗೆ ನಿಖರವಾಗಿ, ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ.

ಅಭ್ಯಾಸ - 2

- (1) ಹತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪದಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂವಾದಿಯಾದ ಕನ್ನಡ ರೂಪಗಳನ್ನು ಕೊಡಿರಿ.
- (2) ಕನ್ನಡದಿಂದ ಇಂಗ್ಲೀಷಿಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ ಪಠ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವ ಕನ್ನಡ ಪದಗಳಿಗೆ ಸಂವಾದಿಯಾಗಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಗಳನ್ನು ಕೊಡಿರಿ.

20.4.3 ಸೃಜನ ಸಾಹಿತ್ಯಾನುವಾದ

ಸೃಜನ ಸಾಹಿತ್ಯಾನುವಾದ ರೀತಿ ಇತರ ಪ್ರಭೇದಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮೂಲ ಭಾಷೆಯ ಕಲ್ಪನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಭಾವವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಆ ಜೀವಂತ ಅನುಭವವನ್ನು ಮೂಲದ ಶಬ್ದ ಹಾಗೂ ರೂಪಗಳಿಗೆ

ಸಮಾನವಾದ ಶಬ್ದ ಹಾಗೂ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಕ ಹೆಚ್ಚು ಸೃಜನಶೀಲನಾಗಿರಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಇದೆ. ಸೃಜನಸಾಹಿತ್ಯ ಕಾವ್ಯ, ನಾಟಕ, ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ಪುಸ್ತಕ ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಅನುವಾದ ಈ ಪ್ರಕಾರಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಭಿನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾವ್ಯದ ಅನುವಾದ ಪುಸ್ತಕದ ಅನುವಾದಂತೆ ಇರದೆ, ಕಡಿಮೆ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅರ್ಥವನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಥಾಗಾಗಿ ಇದು ಇತರ ಪ್ರಕಾರಗಳಿಗಿಂತ ಕಠಿಣವಾದುದಾಗಿದೆ. ಕಠಿಣವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬರುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ರಚನೆ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಬರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಅನುವಾದಕ ಮೂಲ ಕೃತಿಯ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಅಷ್ಟು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಸಂವಹನಿಸಲು ಸೋಲಬಹುದು. ಕೆಲವು ಸಲ ಅನುವಾದವೇ ಮೂಲಕೃತಿಗಿಂತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮೂಡಿ ಬರಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ ಯವರು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿರುವ ಪಠ್ಯ ಹಾಗೂ ಅದರ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮೂಲರೂಪವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

(1) ಪದ್ಯಗಳ ಅನುವಾದ

ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ

ವಸಂತ ಬಂದ ಋತುಗಳ ರಾಜ ತಾ ಬಂದ
ಚಿಗುರನು ತಂದ ಹೆಣ್ಣು ಕುಣಿಸುತ್ತ ನಿಂದ
ಚಳಿಯನು ಕೊಂದ, ಹಕ್ಕಿಗಳ ಉಲಿಗಳ ಚೆಂದ
ಕುವೂ, ಜಗ್-ಜಗ್, ಪುವಿಟ್ಟಿ ಟೊವಿಟ್ಟಿಪೂ

— ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ

ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪದ್ಯ

Spring the sweet is the years' pleasant king
Then blooms each thing, then maids dance in a ring
Cold doth not sting, the petty birds do sing
Cuckoo, jug-jug pu-we, to witta-wo.

—Spring : T. Nash.

ಕನ್ನಡ ಶೂನ್ಯ ಸಂಪಾದನೆಯ ವಚನದ ಪದ್ಯ ಹಾಗೂ ಅದರ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಅನುವಾದವನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ.

ವಚನ

ನಿಜ ಬಲ್ಲವರಿಗೆ ಜಲವೂ ಸರಿ, ನೆಲವೂ ಸರಿ
ಅಂದು ನುಡಿಮಂಗೆ ಜಗವೂ ಸರಿ, ವಾಯುವೂ ಸರಿ
ಎಮಗಾ ಮಿಥ್ಯವಿಲ್ಲ,
ಗುಹೇಶ್ವರ ಲಿಂಗವು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಕಾರಣ, ಸಂಗನ ಬಸವಣ್ಣ

ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಅನುವಾದ

For one who Knows the truth
Both earth and water are the same
For one who knows and speaks
The world is no rather than the faith
That he does not exist for us
Because Guheshwara is in all
O Sanganasavanna.

(ಅನುವಾದ : ಎಸ್.ಎಸ್. ಭೂಸನೂರ ಮಠ ಮತ್ತು ಆರ್ಮಾಂಡೊ ಮೆನಿರಿಯನ್)

(2) ಪುಸ್ತಕದ ಅನುವಾದ :

ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪದ್ಯ

The living are at once assimilated to all those gay and dancing waters we have seen by day ; the dead to calm, still waters we have seen in peace at night
— arts and the man, Irwin Edman, Page.69.

ಬದುಕಿರುವವರು ನಾವು ಹಗಲಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಗೆಲುವಿನಿಂದ ಕುಣಿಯುತ್ತಿರುವ ಆ ಎಲ್ಲ ಅಲೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಐಕ್ಯವಾಗುತ್ತಾರೆ. ಸತ್ತವರು ನಾವು ರಾತ್ರಿ ಕಂಡ ಸಮಾಧಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಶಾಂತ ನಿಶ್ಚಲ ಅಲೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಐಕ್ಯವಾಗುತ್ತಾರೆ.

— ಕಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಮಾನವ,
ಮೂಲ : ಇರವಿನ್ ಎಡ್ಮನ್
ಅನುವಾದ : ಎನ್. ಬಾಲಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ
ಪುಟ : 59.

ಆಲ್ಬರ್ಟ್ ಕಾಮ್ಯು (Albert Camus)

ನೊಬೆಲ್ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಪಡೆದ ಆಲ್ಬರ್ಟ್ ಕಾಮ್ಯುವಿನ Outsider ಕಾದಂಬರಿ ಫ್ರೆಂಚ್ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ಕೃತಿ. ಇದನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ 'ಅನ್ಯ' ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಡಿ.ಎ.ಶಂಕರ ಅವರು ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಕಾಶಕರು, ಮನೋಹರ ಗ್ರಂಥಮಾಲಾ, ಧಾರವಾಡ.

ಸಂದರ್ಭ :

ಮ್ಯೂರ್ಸಾ ಆಲ್ಟೀರ್ಸ್‌ಪಲ್ಲಿ ಕಾರಕೂನನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಯುವಕ. ಅವನಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಭಾವನೆಗಳು. ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಅನೇಕರಿಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಅವನು ಸಾವು, ಕಾಮ ಮುಂತಾದ ಬದುಕಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಕೀಯನಾಗಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ತನ್ನ ತಾಯಿಯ ಕೊಲೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದ ವಿವರಣೆಯ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪಠ್ಯ ಇಲ್ಲಿದೆ.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪಠ್ಯ :

Later in the day I was taken again to the examining magistrate's office. It was two in the afternoon and, this time, the room was flooded with light-there was only a thin curtain on the window-and extremely hot.

After inviting me to sit down, the magistrate informed me in a very polite tone that 'owing to unforeseen circumstances', my lawyer was unable to be present. I should be quite entitled, he added, to reserve my answer to his questions until my lawyer could attend.

To this I replied that I could answer for myself. He pressed a bell-push on his desk and a young clerk came in and seated himself just behind me. Then we - I and the magistrate - settled back in our chairs and examination began. He led off by remarking that I had the reputation of being a taciturn, rather, self-centered person, and he'd like to know that what I had to say that I answered :

'Well, I rarely have anything much to say. So naturally I keep my mouth shut'

He smiled as on the precious occasion, and agreed that was the best reasons. 'In any case', he added, 'it has little or no importance'.

After a short silence he suddenly leant forward, looked me in the eyes and said, raising his voice a little :

'What really interests me is - you!

I wasn't quite clear what he meant, so I made no comment.

'There are several things' he continued, 'that puzzle me, about your crime. I feel sure that you will help me to understand them'

When I replied that really it was quite simple, he asked me to give him an account of what I'd done that day. As a matter of fact I had already told him at our first interview-in a summary sort of way, of course-about Raymond. The beach, our swim, the fight, then the beach again, and the five shots I'd fired. But I went over it all again, and after each phrase he nodded. 'Quite so, quite so.' When I described the body lying on the sand, he nodded more emphatically, and said 'Good!' Personally I was tired of repeating the same story ; I felt as if I'd never talked so much in all my life before.

After another silence he stood up and said he'd like to help me ; I interested him, and, with God's help, he would do some thing for me in my trouble. But first, he must put a few more questions.

He began by asking bluntly if I'd loved my mother. 'Yes', I replied, 'like every body else'. The clerk behind me, who had been typing away at a steady pace, must just then have hit the wrong key, as I heard him pushing the carriage back and crossing something out.

ಅದೇ ದಿನ ನನ್ನನ್ನು ವಿಚಾರಣಾ — ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಕೊಠಡಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದರು. ಆಗ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಎರಡು ಘಂಟೆಯಾಗಿತ್ತು. ಕೋಣೆಯ ತುಂಬ ಬೆಳಕು, ಅಸಾಧ್ಯ ಸೆಕೆ, ಕಿಟಕಿಗೆ ಒಂದು ತೆಳ್ಳನೆಯ ತೆರೆ ಬಿತ್ತು. 'ಕೈ ಮೀರಿದ ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ' ನನ್ನ ವಕೀಲ ಬರುವವರೆಗೂ ತಡೆಯುವ ಹಕ್ಕು ನನಗಿದೆಯೆಂದೂ ಸೇರಿಸಿದ.

ಅದರ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಮೇಜಿನ ಮೇಲಿದ್ದ ಒಂದು ಗುಂಡಿ ಒತ್ತಿದ. ಒಬ್ಬ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನ ಗುಮಾಸ್ತ ಬಂದು ನನ್ನ ಹಿಂದೆ ಕೂತ. ಆಮೇಲೆ ನಾವು — ನಾನು ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ — ಕುರ್ಚಿಗಳಲ್ಲಿ ಆರಾಮಾಗಿ ಕುಳಿತವು. ವಿಚಾರಣೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಹತ್ತು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಒಂದು ಮಾತನಾಡುವ, ಕೇವಲ ಸ್ವಹಿತಾಸಕ್ತಿಯ ಮನುಷ್ಯನೆಂದು ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಅವನು ಕೇಳಿರುವುದಾಗಿಯೂ ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಉತ್ತರವೇನೆಂದೂ ಕೇಳಿದ.

'ನನಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೇನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿರುತ್ತೇನೆ' ಅಂದೆ.

ಅವನು ಮೊದಲ ಹಾಗೆ ನಕ್ಕು ಬೆಳೆಯ ಕಾರಣ ಅಂದ. 'ಅಲ್ಲದೇ ಇದೇನು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ ಅಂತ ಸೇರಿಸಿದ'.

ಒಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದು, ಥಟ್ಟನೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಗ್ಗಿ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು, ದನಿ ಏರಿಸಿ 'ನಿಜವಾಗಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುವುದು — ನೀನು' ಅಂದ. ಅವನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದೇನು ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ನಾನೇನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

'ನಿನ್ನ ಕೃತ್ಯ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಆಶ್ಚರ್ಯಗೊಳಿಸಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ನೀನು ದಯವಿಟ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು' ಅಂತ ಮುಂದುವರಿಸಿದ.

ಅದು ತೀರ ಸರಳವಾದದ್ದೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ, ನಾನು ಅವೊತ್ತು ಮಾಡಿದ ಕೃತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವರದಿ ಕೊಡಲು ಹೇಳಿದ; ಪಾಸ್ತವವಾಗಿ ನನ್ನ ಅವನ ಮೊದಲ ಭೇಟಿಯಲ್ಲಿ ರೇಮೊನ್, ಸಮುದ್ರೀರ, ನಾವು ಈಜಿದ್ದು, ಹೊಡೆದಾಟ, ಮತ್ತೆ ಸಮುದ್ರೀರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದು, ನಾನು ಹೊಡೆದ ಐದು ಗುಂಡೇಟು ಎಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಮತ್ತೆ ಈಗ ಅದನ್ನೇ ಹೇಳಿದೆ. ಹೇಳುವಾಗ ಪದೇ ಪದೇ 'ಸರಿ, ಸರಿ' ಅನ್ನುತ್ತಿದ್ದೆ. ಮರಳ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ದೇಹದ ವಿವರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅವನು ಜೋರಾಗಿ ತಲೆ ಹಾಕಿ, 'ಸರಿ!' ಅಂದ. ನನಗದೇ ಕಥೆ ಹೇಳಿ ಹೇಳಿ ಸಾಕಾಗಿತ್ತು. ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಾನೆಂದೂ ಇಷ್ಟು ಮಾತಾಡಿರಲಿಲ್ಲ ಅನ್ನಿಸಿತು.

ಮತ್ತೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದು, ಎದ್ದುನಿಂತ. ಅವನಿಗೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇತ್ತು. ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಇಚ್ಛೆಯಿತ್ತು; ದೇವರ ದಯವಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಕಷ್ಟದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಅಂದ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಅವನು ಇನ್ನಿಷ್ಟು ಪಶ್ಚೆ ಕೇಳಬೇಕಿತ್ತು.

ಒರಟಾಗಿ ನಾನು ನನ್ನ ತಾಯಿಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಅಂತ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ. 'ಹೌದು, ಎಲ್ಲರ ಹಾಗೆ' ಎಂದುತ್ತರಿಸಿದೆ. ಸಮಗತಿಯಲ್ಲಿ ಟೈಪು ಮಾಡುತ್ತ ನನ್ನ ಹಿಂದೆ ಕೂತಿದ್ದ ಗುಮಾಸ್ತ ತಪ್ಪಕ್ಷರ ಒತ್ತಿರಬೇಕು; ಟೈಪ್‌ರೈಟರಿನ ಬೆನ್ನಪಟ್ಟಿ, ತಳ್ಳಿ ಏನನ್ನೂ ಹೊಡೆದು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದ.

(ಅನ್ಯ ಡಿ.ಎ.ಶಂಕರ, ಮನೋಹರ ಗ್ರಂಥಮಾಲ, ಪುಟ 72-73).

ಅಭ್ಯಾಸ - 3

(1) ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿರುವ ಪದಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ.

Examining Magistrate	—	'ವಿಚಾರಣಾ — ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ'
Office	—	ಕೊಠಡಿ
Self-centered person	—	'ಸ್ವಹಿತಾಸಕ್ತಿಯ ಮನುಷ್ಯ'
taciturn	—	'ಹತ್ತು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಒಂದು ಮಾತನಾಡುವವ'

ಇದೇ ರೀತಿ ಬೇರೆ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರಿ.

(2) ಕೆಳಗಿನ ಪದ ಪುಂಜಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ.

1. 'I keep my mouth shut'.

'ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿರುತ್ತೇನೆ'

2. Owing to unforeseen circumstances

'ಕೈ ಮೀರಿದ ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ'

3. I replied, 'like every-body else'

'ಹೌದು ಎಲ್ಲರ ಹಾಗೆ' ಎಂದುತ್ತರಿಸಿದೆ.

ಇದೇ ರೀತಿ ಬೇರೆ ಪದ ಪುಂಜಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರಿ.

20.5 ಅನುವಾದಕ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು

1. ಅನುವಾದಕನಿಗೆ ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಭುತ್ವ ಇರಬೇಕು. ಒಂದು ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭುತ್ವವಿದ್ದು ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಷೆಯ ಅರಿವಿಲ್ಲದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅನುವಾದಕನಾಗಲಾರ. ಅನುವಾದ ಎಂಬುದು ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳ ನಡುವೆ ನಡೆಯುವ ಕ್ರಿಯೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳ ಜ್ಞಾನ ಅನಿವಾರ್ಯ.
2. ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ ಮೂಲದ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ಭಾಷೆಯ ಶಬ್ದ ತನ್ನ ಭಾಷೆಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಅರ್ಥವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪದಗಳ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವಾಗ ಮೂಲ ಶಬ್ದಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ಈ ಶಬ್ದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆಯೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಖಚಿತ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ನಂತರ ಅದನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನ ಪಡೆನುಡಿ 'Herculean task' ಎಂಬ ರೂಪವನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತರುವಾಗ ಅದು 'ಹರ್ಕ್ಯೂಲಸನ ಕೆಲಸ' ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಅರ್ಥದ ರೂಪ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮೂಲದಿಂದಲೂ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ 'ಭಗೀರಥ ಪ್ರಯತ್ನ' ಎಂಬ ಪಡೆನುಡಿಯನ್ನು 'Herculean task' ಎಂಬ ರೂಪಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಮರ್ಥವಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ 'Cry in Widderness' ಎಂಬ ಪಡೆನುಡಿ ಸಂವಾದಿಯಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ 'ಅರಣ್ಯರೋದನ' ಎಂಬ ರೂಪ ಸರಿಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅನುವಾದ ಮೂಲ ಶಬ್ದಗಳ ಬಳಕೆಯ ಕಡೆಗೆ ಗಮನಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯ.
3. ಯಾವುದೇ ಪದಕ್ಕೆ ಸಂವಾದಿ ಪದವನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಅನುವಾದಕ ಶಬ್ದಾನ್ವಯಕ್ಕಿಂತ ಪ್ರಯೋಗದ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 'Excise Duty' ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಸಂವಾದಿಯಾಗಿ 'ಅಬಕಾರಿ ಕರ್ತವ್ಯ' ಎಂಬ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದು ಭಾಷೆಯ ರೂಪಗಳನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಷೆಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಯಾವ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅದು ಪ್ರಯೋಗಗೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅರ್ಥ ಕೊಡುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. 'excise duty' ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ 'ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕ' ಎಂಬ ಅರ್ಥ ಸರಿ ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ 'elected body' ಎಂಬ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ರೂಪಕ್ಕೆ 'ಆಯ್ಕೆದೇಹ' ಎಂಬ ರೂಪಕ್ಕಿಂತ 'ಚುನಾಯಿತ ಮಂಡಳಿ' ಎಂಬ ಕನ್ನಡ ರೂಪ ಸಮಂಜಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಅನುವಾದಕಾರ ಶಬ್ದಾನ್ವಯಕ್ಕಿಂತ ಪ್ರಯೋಗದ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಡಬೇಕು.
4. ಅನುವಾದಕ ಯಾವುದೇ ಪದಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬಳಸುವಾಗ ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ 'Lock-out' ಎಂಬ ಪದ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ 'ಬೀಗ-ಹೊರಗೆ' ಎಂಬ ಕನ್ನಡ ಸಂವಾದಿ ಪದವನ್ನು ಬಳಸಿ ಚಲಾವಣೆ ತರಬಹುದು. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಚಲಾವಣೆ ತಂದರೆ ಅದು ಸಮರ್ಥವಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆಯೇ? ಇಂಥ ಚಲಾವಣೆ ತಂದ ರೂಪಗಳಿಂದ ನಾವು ಸರಿಯಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಯೋಚಿಸಿದಾಗ 'ಬೀಗ-ಹೊರಗೆ' ಎಂಬ ರೂಪ ಸರಿಕಾಣದೆ 'ಬೀಗ ಮುದ್ದೆ' ಎಂಬ ರೂಪ ಅನುವಾದ ಸರಿಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಪದಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಯೋಚಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಅನಿವಾರ್ಯ.
5. ಅನುವಾದಕ ಸಮಾನಾರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಪರಕೀಯ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಚಿರಪರಿಚಿತ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 'hanging fire' ಎಂಬ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪದಕ್ಕೆ ಸಂವಾದಿಯಾಗುವಂತೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ 'ನೆನೆಗುದಿ' ಎಂಬ ಪದ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಇಂತ ಚಿರಪರಿಚಿತ ಪದಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಬೇಕಾದ ರೂಪಗಳಿಗೆ ಸಂವಾದಿಯಾಗಿ ತಂದರೆ ಅಂತಹ ಅನುವಾದ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ.
6. ಅನುವಾದಕ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಅನುವಾದದ ವಿಷಯ ಶೈಲಿ, ರೀತಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದವು. ಅನುವಾದಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಗದ್ಯ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿದೆಯೇ, ಅಥವಾ ಪದ್ಯ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತ ಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಹೊಂದುವಂತಹ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡುವ ಹೊಣೆ ಅನುವಾದಕಾರನಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಅನುವಾದಿಸಬೇಕಾದ ವಿಷಯಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿಯೂ ಭಾಷಾ ಬಳಕೆಯ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಗದ್ಯ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸರಳವಾದ ವಾಕ್ಯಗಳ ಬಳಕೆಯಾದರೆ, ಪದ್ಯ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಕೀರ್ಣವಾದ ವಾಕ್ಯಗಳ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಜ್ಞಾನ ಅಥವಾ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅನುವಾದ ಹೆಚ್ಚು ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ. ಅನುವಾದ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ವಿಷಯ ನಿರೂಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಹೊಂದುವಂತೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಹೊಣೆ ಅನುವಾದಕನ ಪಠ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಶೈಲಿಯ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ.
7. ಅನುವಾದಕ ಅನುವಾದಿಸಬೇಕಾದ ಕೃತಿಯ ಒಳಹೊಕ್ಕು ನೋಡುವ ಅಂತಃಚಕ್ರವನ್ನು ಪಡೆದಿರಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ಅನುವಾದ ಈ ರೀತಿಯ ಒಳಹೊಕ್ಕು ನೋಡಿ, ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು ಬರೆಯಲ್ಪಡದಿದ್ದರೆ, ಅದು ಅನುವಾದದ ಸತ್ವವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅನುವಾದ ಅತ್ಯಂತ ಸತ್ವಯುತವಾಗಿ ಒಡಮೂಡುವುದು ಮೂಲ ಪಠ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಾಗಲೇ.

8. ಅನುವಾದಕ್ಕೆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಸ್ವನಶೀಲಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಬಳಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಪಡೆದಿರಬೇಕು. ಅನುವಾದವೆಂಬುದು ಸ್ವನಶೀಲ ಕ್ರಿಯೆಯಾದುದರಿಂದ ಭಾಷೆಯು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಬಳಕೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ಅನುವಾದಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವನಶೀಲ ಕೃತಿಗಳ ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವನಶೀಲವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸರಾಗವಾಗಿ ಬಳಸುವ, ಭಾಷೆಯ ಅಂತರಂಗವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಭಾವಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಳಸುವ ಶಕ್ತಿ ಅನುವಾದಕನಿಗೆ ಇರಬೇಕು.

9. ಅನುವಾದಕ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಪದ ಒಂದೇ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಒಂದು ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಹೆಸರಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಒಂದು ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಹೆಸರಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ heat ಮತ್ತು temperature ಎಂಬ ಎರಡು ಭಿನ್ನಾರ್ಥವನ್ನು ಪಡೆದ ರೂಪಗಳಿವೆ. heat ಎಂಬ ರೂಪ ಉಷ್ಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದುದಾದರೆ temperature ಎನ್ನುವ ರೂಪ ದೇಹದ ಅಥವಾ ಪಾತಾಪರಣದ ಉಷ್ಣತಾಮಾಪನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದುದಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ರೂಪಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಸಮಸ್ಯೆ. ಹಾಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ರೂಪ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಸರಿ ಹೊಂದುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪದಕ್ಕೆ ಸಂವಾದಿಯಾಗಬಲ್ಲದೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಇಡಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸರಿಯಾಗಿರದಿದ್ದರೆ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನ ರೂಪವನ್ನು ಹಾಗೇ ಸ್ವೀಕರಿಸಬಹುದು. ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಸ್ವತಃ ಅರ್ಥ ವಿವರಣೆ ನೀಡುವಂತಹ ರೂಪಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಕೆಲವು ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಗಳು ಎರಡು ವಿಚಾರಗಳ ನಡುವಿನ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಮತ್ತು ವಿಶಿಷ್ಟ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಲು ಪ್ರಯೋಗವಾಗುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ Power ಮತ್ತು energy ಹಾಗೆಯೇ Speed ಮತ್ತು Velocity ಇಂತಹ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವಾಗ ಆ ಪದಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಅಂಥ ಸಂವಾದಿಯಾಗುವಂತಹ ರೂಪಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕು.

ಕೆಲವು ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಗಳು ಸಂದಿಗ್ಧತೆಯನ್ನೂರಟು ಮಾಡುವಂತೆ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂವಾದಿಯಾಗಿ ರೂಪಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನ Lactometer. Lactus ಎಂದರೆ ಹಾಲು ಆದರೆ Lactometer ಎಂದರೆ 'ಹಾಲಿನ ಮಾಪಕ' ವಾಗಿರದೆ 'ಕ್ಷೀರಮಾಪಕ' ವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಅನುವಾದಕಾರ ಗಮನಿಸಬೇಕು.

10. ಕೆಲವು ಪದಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಅನುವಾದಿಸಿದರೆ ಅರ್ಥವಾಗದೆ ಅವುಗಳ ವ್ಯಾಖ್ಯೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಮಾತ್ರ ಅವು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅನುವಾದಕ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಅಂತಹ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವಾಗ ಅವುಗಳ ವಾಚ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನ್ (electron), ಎಲಿಮೆಂಟ್ (Element) ಎರ್ಗ (erg) ಮುಂತಾದವು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಎರ್ಗ (erg) ಎಂಬುದು ಯಾವುದೇ ವಸ್ತು ಚಲನಶೀಲತೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಪನ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಮೂಲ ಮಾಪನ, ಎಂದು ವಿವರಣೆ ನೀಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

11. ಕೆಲವು ಪದಗಳ ಅರ್ಥ ನಿರ್ದೇಶನ ಹಿರಿರಂಗವಾಗಿರದೆ ಗೂಢವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅನುವಾದಕ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಆ ಪದಗಳ ಬಳಕೆಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜ್ಞಾನವಿರದ ಹೊರತು ಅವು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ Palatography, Spectography, Photo-Geology, Satellite ಮುಂತಾದ ಪದಗಳ ಅರ್ಥ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿರದೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಅನುವಾದಕ ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಅಭ್ಯಾಸ - 4

(1) ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದಗಳಲ್ಲಿನ ಅರ್ಥವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅನುವಾದಿಸಿರಿ.

1. undue delay
2. undue influence
3. Board meeting
4. Expert meeting

(2) ಕೆಳಗೆ 'ಅ' ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪದಗಳನ್ನು 'ಆ' ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಮಾನಾರ್ಥಕನ್ನಡ ಪದದೊಂದಿಗೆ ಜೋಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

'ಆ'

- (1) Co-operation (2) place-names (3) Division (4) mortgage (5) Appendix
- (6) context (7) Expansion (8) Advertisement (9) Curriculum (10) Circular
- (11) urgent (12) Notice (13) Medium (14) Intelligent (15) Text
- (16) University (17) manuscript (18) hearer (19) Expedite

- (1) ವಿಭಾಗ (2) ಅಡಮಾನ (3) ಕೂಡಲೆ ಕಳಿಸು (4) ಹಸ್ತಪ್ರತಿ (5) ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ
- (6) ಪ್ರಕಟಣೆ (7) ಕೇಳುಗ (8) ಪಠ್ಯ (9) ಪಾಠಕ್ರಮ (10) ಬುದ್ಧಿವಂತ (11) ಸುತ್ತೋಲೆ
- (12) ಅನುಬಂಧ (13) ಸಂದರ್ಭ (14) ಸ್ಥಳ-ನಾಮಗಳು (15) ಸಹಕಾರ (16) ಮಾಧ್ಯಮ
- (17) ತಕ್ಷಣ (18) ವಿಸ್ತರಣೆ (19) ಜಾಹೀರಾತು

(3) ಕೆಳಗಿನ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪದಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡದ ಸಮಾನಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

- (1) News (2) Medical Examination (3) Outline (4) Supply (5) Experience
- (6) book (7) Disqualification (8) Expert (9) Proforma (10) Application (11)
- Violation (12) Confidence (13) Revolution (14) Memorandum
- (15) Consumer (16) Excellent (17) First-class (18) taught (19) Selfish
- (20) Promotion.

(4) ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿರಿ.

‘A’

1. Abide by the decision
2. Arrangements may be made
3. After giving a serious thought
4. As a last resort
5. As far as practicable

‘B’

1. Self-contained
2. Self-explanatory
3. up-to-date
4. Not-up-to-date
5. In practice

(5) ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿರಿ.

1. Concurrence of the ministry of Finance has been obtained.
2. The favour of early reply will be highly appreciated.

20.6 ಸಾರಾಂಶ

ಈ ಅಂಶದಿಂದ ಅನುವಾದವೆಂದರೇನು ಎಂಬುದು ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ಅನುವಾದವೆಂದರೆ ಒಂದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಅದರ ಅಂದವು ಹಾಳಾಗದಂತೆ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಷೆಗೆ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು. ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ ಆರು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಇವೆ, ಅವೆಂದರೆ ಶಬ್ದಾನುವಾದ, ಸಂಗ್ರಹಾನುವಾದ, ವಿಸ್ತರಣೆ, ಭಾವಾನುವಾದ, ರೂಪಾಂತರ, ಆಂಶಿಕ ಅನುವಾದ.

ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸೃಜನ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ತಂತ್ರಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಭಾವನೆಯ ನಿವೇದನೆ ಮುಖ್ಯ.

ಅನುವಾದಕ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕೆಲವು ಅನುಶಂಕೆಗಳು. ಅವನ್ನು ಪುನಃ ಪುನಃ ಮನನ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಅಭ್ಯಾಸಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳು

ಅಭ್ಯಾಸ - 1

ಇಂಗ್ಲೀಷ್	ಕನ್ನಡ
1 -	2
2 -	6
3 -	1
4 -	7
5 -	4
6 -	3
7 -	5
8 -	8

ಅಭ್ಯಾಸ - 2

- (1) (1) Sound - ಧ್ವನಿ
 (2) Wave - ತರಂಗ
 (3) advertisement - ಜಾಹೀರಾತು
 (4) message - ಸಂದೇಶ
 (5) Telegraph - ತಂತಿ
 (6) Telephone - ದೂರವಾಣಿ
 (7) Television - ದೂರದರ್ಶನ
 (8) Individual - ವ್ಯಕ್ತಿ(ಗತ)
 (9) Personal - ವೈಯಕ್ತಿಕ
 (10) Official - ಅಧಿಕೃತ.

(2) ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರ 'ಯಕ್ಷಗಾನ' ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರಿ ಅಥವಾ ಇನ್ನು ಯಾವುದೇ ಪುಸ್ತಕ ಲಭ್ಯವಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರಿ.

ಅಭ್ಯಾಸ - 3

- (1) Crime - ಕೃತ್ಯ
 leant forward - ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಗ್ಗಿ
 nodded - ತಲೆ ಹಾಕಿದ
 unforeseen circumstances - ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ
 Puzzle - ಆಶ್ಚರ್ಯ

- (2) 1. That puzzled me about your crime
 'ನಿನ್ನ ಕೃತ್ಯ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಆಶ್ಚರ್ಯಗೊಳಿಸಿದೆ.'
 2. After a short silence
 'ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದು'
 3. I rarely have anything much to say.
 'ನನಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.'
 4. he nodded more emphatically, and said good
 'ಅಪನು ಜೋರಾಗಿ ತಲೆ ಹಾಕಿ ಸರಿ!' ಅಂದ.

ಅಭ್ಯಾಸ - 4

- (1) 1. ಅನಗತ್ಯ ವಿಳಂಬ
 2. ಅನುಚಿತ ಪಠ್ಯಾವ
 3. ಮಂಡಳಿ ಸಭೆ
 4. ತಜ್ಞಸಮಿತಿ meeting ಎಂಬ ರೂಪ ಎರಡುಕಡೆ ಹೇಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಸಭೆ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಸಮಿತಿ. undue ಎಂಬ ರೂಪ ಮುಂದಿನ ಪದಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಹೇಗೆ ಅನಗತ್ಯ ಮತ್ತು ಅನುಚಿತ ಎಂದು ಅನುವಾದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ.

(2)	ಅ	ಆ
	1	15
	2	14
	3	1
	4	2
	5	12
	6	13
	7	18
	8	19
	9	9
	10	11
	11	17
	12	6
	13	16
	14	10
	15	8
	16	5
	17	4
	18	7
	19	3

- (3)
(1) ಸುದ್ದಿ	(2) ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪರೀಕ್ಷೆ
(3) ಸ್ಥೂಲವಿವರ	(4) ಸರಬರಾಜು
(5) ಅನುಭವ	(6) ಸಹಾಯಕ ಗ್ರಂಥ
(7) ಅನರ್ಹತೆ	(8) ಪರಿಣಿತ
(9) ನಮೂನೆ ಅರ್ಜಿ	(10) ಅರ್ಜಿ
(11) ಉಲ್ಲಂಘನೆ	(12) ಆತ್ಮಸ್ಮರ್ಥ
(13) ಕ್ರಾಂತಿ	(14) ಜ್ಞಾಪನ ಪತ್ರ
(15) ಬಳಕೆದಾರ	(16) ಅತ್ಯುನ್ನತ
(17) ಪ್ರಥಮ ಶ್ರೇಣಿ	(18) ಕಲಿಸಿದ
(19) ಸ್ಪರ್ಧಿ	(20) ಬಡ್ಡಿ

(4)

'A'

1. ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆನುಗುಣವಾಗಿ
2. ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬಹುದು
3. ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸಿದ ಅನಂತರ
4. ಕೊನೆಯ ಕ್ರಮವಾಗಿ
5. ಕಾರ್ಯ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ

'B'

1. ಸ್ವಯಂ ಪೂರ್ಣ
2. ಸ್ವಯಂ ಸ್ವಪ್ನ
3. ಇಂದಿನವರೆಗೆ
4. ಹಳತು
5. ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತ

- (5)
1. ಅರ್ಥ ಸಚಿವಾಲಯದ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ.
 2. ತಾವು ಬೇಗ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವ ಕೃಪೆ ಮಾಡಿದರೆ ತುಂಬ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ.